

L. Domańska, S. Ruta

Wieck, st. 2, gm. Czersk, woj.
bydgoskie, AZP 21-38/-

Informator Archeologiczny : badania 29, 9-10

1995

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Strumiennie, st. 1c
gm. Krosno Odrzańskie, woj.
zielonogórskie
AZP 59-10/5c

Muzeum Archeologiczne Środkowego
 Nadodrza w Świdnicy k. Zielonej Góry

Badania prowadziła mgr E. Przechrzta. Finansowane przez Muzeum Archeologiczne Środkowego Nadodrza w Świdnicy. Drugi sezon badań. Obozowisko schyłkowopaleolityczne. Ślady osadnictwa mezolitycznego, z późnego okresu lateńskiego i wczesnego okresu wpływów rzymskich.

W sierpniu 1995 r. przeprowadzono badania wykopaliskowe na stanowisku 1c, które położone jest na niewielkiej wydmie, oddalonej ok. 400 m na północ od zabudowań Strumienna, przy drodze prowadzącej nad Odrę.

W pierwszej kolejności odsypano i wyeksplorowano do głębokości 1,7 m wykop II/93 (nie ukończony w 1993 r. ze względu na niewystarczające finanse). Ponadto założono 3 nowe wykopy o łącznej powierzchni 107 m². Pozyskano z nich 2461 krzemieni.

Z wykopu II/93 pozyskano zaledwie 53 artefakty, w tym 5 narzędzi. Krzemienie wystąpiły w dużym rozproszeniu do głębokości 1,4 m.

Wykop I/95 o powierzchni 34 m² przylegał do wykopu II/93 od strony południowo-zachodniej. W jego części południowo-wschodniej znajdował się współczesny wkop. Artefakty krzemienne wystąpiły w skupisku w części zachodniej wykopu — stanowią one przedłużenie krzemienicy z wykopu II/93. Z materiału (130 szt.) wydzielono 10 rdzeni i 45 narzędzi. Te ostatnie reprezentowane są głównie przez drapacze i rylce. Drapacze, prawie wszystkie odłupkowe, drapiska ukształtowane mają łukowo, skośnie lub wachlarzowato, boki surowe. Rylce reprezentowane są przez łamańce i jedyaki.

Wykop II/95 o powierzchni 43 m², położony na południowym stoku wydmy, na zachód od wykopu I/95, dostarczył 389 artefaktów. Wydzielono z nich 7 rdzeni i 30 narzędzi. Wśród narzędzi dominują drapacze i rylce. Drapacze prezentują formy ostrołukowe, skośne i łukowe, rylce zaś wyłącznie okazy węglowe. Ponadto wystąpiła duża ilość ceramiki w warstwie i trzech obiektach, z których 2 datowane są na wczesny okres wpływów rzymskich, 1 na późny okres lateński.

Wykop III/95 o powierzchni 33 m², założony u podnóża wydmy, na południe od wykopu II/95, dostarczył 1889 artefaktów krzemienianych. Wśród nich było 9 rdzeni i 172 narzędzia. 70% narzędzi stanowią drapacze, prawie wszystkie odłupkowe z drapiskami łukowymi, skośnymi i wachlarzowatymi. Większość drapaczy ma boki surowe. Następną grupą narzędziowa to rylce reprezentowane przez okazy klinowe i węglowe. Znalaziono też 3 liściaki: 2 ahrensburckie i 1 mazowszańskie, trzpieniowate.

Na powierzchni i w warstwie ornej znaleziono wyroby krzemienne o charakterze mezolitycznym oraz kilka fragm. ceramiki datowanej na późny okres lateński.

Materiał krzemieniany reprezentuje schyłkowopaleolityczny zespół z liściakami.

Wieck, st. 2
gm. Czersk, woj. bydgoskie
AZP 21-38/—

Uniwersytet Łódzki Katedra Archeologii

Badania prowadziły dr L. Domańska i mgr S. Ruta. Finansowane przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków Archeologicznych i Uniwersytet Łódzki. Pierwszy sezon badań. Obozowisko późnomezolityczne.

Stanowisko położone jest na wysokim, wschodnim brzegu rzeki Wdy. Około 100 m w kierunku wschodnim teren opada aż do niecki jeziora Wieckiego.

Prace rozpoczęto od wykonania szczegółowych badań powierzchniowych obszaru ok. 30 x 30 m. W miejscach występowania wydzielonych kategorii zabytków (rdzenie, zbrojniki) wytyczono 2 wykopy o wymiarach 2 x 10 m każdy. W wykopach nie zaobserwowano obiektów archeologicznych, jedynie w południowej części wykopu II sytuację zakłócił wkop, którym poprowadzono linię elektryczną do znajdujących się w pobliżu domków letniskowych.

Wydobyto łącznie 369 artefaktów, w tym 329 krzemieni i 34 fragm. ceramiki (nowożytnej i pradziejowej — kultury pucharów lejkowatych). Inwentarz krzemieny wiązać należy z dwiema tradycjami: komornicką i postmaglemoską, i datować na okres atlantycki. Zaobserwowano rdzenie wiórowe jednopiętowe, rdzenie luszczniowe i odłupkowe zwykłe. Na zestaw narzędzi składają się drapacze, skrobacze, zbrojniki (formy tylcowe, półtylcowe, trójkąty i trapezy). W materiale krzemienym nie zaobserwowano elementów neolitycznych.

Ceramika kultury pucharów lejkowatych skupiała się przy południowej ścianie wykopu I (30 drobnych fragm.).

Materiały przechowywane są w Katedrze Archeologii Uniwersytetu Łódzkiego. Badania będą kontynuowane.

Zajki, st. 1, gm. Trzcianne, woj. łomżyńskie — patrz: neolit

Żółwin, st. 2
gm. Międzyrzecz, woj. gorzowskie
AZP 51-15/104

PP Pracowni Konserwacji Zabytków
 Ośrodek Naukowo-Konserwatorski
 Pracownia Archeologiczna w Poznaniu

Badania prowadził mgr Andrzej Krzyszowski (autor sprawozdania) przy współpracy mgr Magdaleny Jarmuły. Finansowane przez EuRo-Pol Gaz SA w Warszawie. Pierwszy sezon badań. Obozowisko z okresu paleolitu i mezolitu, osada kultury łużyckiej z okresu brązu, punkt osadniczy z okresu wczesnego średniowiecza (faza E-F).

Badania wykopaliskowe o charakterze ratowniczym podjęto w związku z planowaną w tym miejscu budową nitki gazociągu tranzytowego z Rosji do Europy Zachodniej. Założono wykop o wymiarach 175 x 13 m, eksplorując łącznie powierzchnię 2275 m². Na podstawie wstępnej klasyfikacji materiału źródłowego w zakresie funkcji i chronologii odkryto na omawianym stanowisku w sekwencji kulturowej następujące jednostki archeologiczne:

1. Obozowisko z okresu paleolitu (i prawdopodobnie również z okresu mezolitu), do którego zakwalifikowano zdecydowaną większość spośród liczącego łącznie 594 sztuki zbioru przedmiotów krzemienych. Z charakterystycznych dla tego okresu form krzemieni można m.in. wymienić rdzenie wiórowe dwupiętowe, drapacze, półtylczaki, narzędzia zębate i liściaki. Część zbioru krzemienego cechuje się nadto znacznym spatynowaniem powierzchni. Materiały te można wstępnie datować w przedziale 9-7 tys. lat p. n. e. Ta jednostka kulturowa nie jest reprezentowana przez żaden z odkrytych obiektów nieruchomych.
2. Osada ludności kultury łużyckiej reprezentowana przez 23 obiekty nieruchome, których wstępny podział funkcjonalny przedstawia się następująco: 2 dolki postłupowe, 18 jam, jama-piwniczka, 2 paleniska. Materiał ruchomy tej jednostki kulturowej stanowi mocno rozdrobniona ceramika, odkryta głównie w II warstwie naturalnej, w łącznej liczbie 5341 sztuk. Poza ceramiką wyróżniono 15 grudek polepy i 9 fragm. kości. Na podstawie powyższych źródeł, w tym niestety nielicznych o cechach dystynktywnie chronologicznych (krawędzie i fragm. ornamentowane ceramiki, grocik krzemieny sercowaty), można wstępnie określić czas użytkowania tej osady na epokę brązu, jednak bliższą chronologię będzie można ustalić dopiero po szczegółowej analizie materiału.
3. Punkt osadniczy z okresu wczesnego średniowiecza wydzielony na podstawie zbioru